

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Limanowej

Ulgi i uprawnienia

ULGI I UPRAWNIENIA OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH

W związku z obowiązującą regulacją dotyczącą orzecznictwa o inwalidztwie, należy pamiętać, że ilekroć mowa jest o "stopniu niepełnosprawności" należy przez to rozumieć odpowiednio osoby posiadające orzeczenie:

- o znacznym stopniu niepełnosprawności lub o całkowitej niezdolności do pracy oraz niezdolności do samodzielnej egzystencji (dotychczasowa I grupa inwalidzka),
- o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności lub całkowitej niezdolności do pracy (dotychczasowa II grupa inwalidzka),
- o lekkim stopniu niepełnosprawności lub częściowej niezdolności do pracy oraz orzeczenie o celowości przekwalifikowania zawodowego (dotychczasowa III grupa inwalidzka).

ULGI:

- Osoby z niepełnosprawnością mają prawo do korzystania z ulg i przywilejów w autobusach dalekobieżnych. Co ważne, także w ramach regularnych przewozów prywatnych.

Osoby ze znacznym stopniem niepełnosprawności (inwalidzi dawnej I grupy) mają prawo do:

- 37 proc. ulgi w autobusach PKS pośpiesznych i przyspieszonych, na podstawie biletów jednorazowych,
- 49 proc. ulgi na przejazdy w autobusach PKS w komunikacji zwykłej, na podstawie biletów jednorazowych,
- 51 proc. ulgi w autobusach PKS w komunikacji przyspieszonej i pośpiesznej dla osób niewidomych niezdolnych do samodzielnej egzystencji,
- 93 proc. ulgi w autobusach PKS w komunikacji zwykłej dla osób niewidomych niezdolnych do samodzielnej egzystencji,
- 95 proc. ulgi na przejazdy w autobusach PKS dla opiekuna towarzyszącego w podróży (na podstawie jednego z dokumentów podopiecznego oraz biletów jednorazowych), przy czym opiekun musi być pełnoletni (skończone 18 lat), a w przypadku osoby niewidomej – jej przewodnik musi mieć skończone 13 lat.

Osoby niewidome, niebędące osobami o znacznym stopniu niepełnosprawności mają prawo do:

- 37 proc. ulgi na przejazdy autobusami PKS (na podstawie jednego z dokumentów stwierdzających niepełnosprawność),
- do 95 proc. ulgi na przejazdy autobusami PKS dla swojego przewodnika towarzyszącego w podróży (osobie niewidomej lub ociemniałej), który musi mieć ukończone 13 lat.

Dzieci i młodzież z niepełnosprawnością, uczęszczające do szkoły, nie dłużej niż do ukończenia 24. roku życia, a studenci do 26. roku życia, ich rodzice lub opiekunowie mają prawo do:

- 78 proc. ulgi na przejazdy wszystkimi rodzajami autobusów PKS na trasie z miejsca zamieszkania lub miejsca pobytu do: szkoły, przedszkola, ośrodka rehabilitacji, domu pomocy społecznej, zakładu opieki zdrowotnej, poradni psychologiczno-pedagogicznej, placówki opiekuńczo-wychowawczej, ośrodka wsparcia, i z powrotem, na podstawie legitymacji szkolnej,
- 78 proc. ulgi na przejazdy środkami publicznego transportu zbiorowego autobusowego dla jednego z rodziców lub opiekunów dzieci i młodzieży z niepełnosprawnością – na podstawie biletów jednorazowych. Uprawnienie to obejmuje wyłącznie przejazd z miejsca zamieszkania lub miejsca pobytu do przedszkola, szkoły, szkoły wyższej, placówki opiekuńczo-wychowawczej, placówki oświatowo-wychowawczej, specjalnego ośrodka szkolno-wychowawczego, specjalnego ośrodka wychowawczego, ośrodka umożliwiającego dzieciom i młodzieży spełnianie obowiązku szkolnego i obowiązku nauki, ośrodka rehabilitacyjno-wychowawczego, domu pomocy społecznej.

■ **Odliczenie w ramach tzw. ulgi rehabilitacyjnej**

Odpisu dokonujemy od swojego dochodu, zatem otrzymamy zwrot nadpłaconego podatku. W praktyce dostaniemy 18 proc. kwoty, którą odliczyliśmy. Aby udokumentować swoje wydatki, przedstawiamy dokumenty stwierdzające ich poniesienie. Najbardziej popularne są faktury i bankowe dowody zapłaty. Dokument taki musi zawierać dane kupującego i sprzedającego towar lub usługę oraz kwotę zapłaty i być wystawiony na osobę, która będzie dokonywała odliczenia.

Na podstawie art. 26 par. 7a Ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych za wydatki na cele rehabilitacyjne uważa się poniesione na:

1. Adaptację i wyposażenie mieszkań oraz budynków mieszkalnych stosownie do potrzeb wynikających z niepełnosprawności.
Potrzebne są faktury. Chodzi tu o działania, które mają realny związek z niepełnosprawnością i dadzą się uzasadnić, np.: dostosowanie łazienki poprzez wymianę wanny na prysznic będzie uzasadnione w przypadku osób poruszających się o kulach, ale nie będzie uzasadnione dla osoby z dysfunkcją słuchu.
2. Przystosowanie pojazdów mechanicznych do potrzeb wynikających z niepełnosprawności – oczywiście nie chodzi tu o tuning auta, ale o montaż specjalistycznego sprzętu umożliwiającego prowadzenie pojazdu osobie z różnego rodzaju ograniczeniami (dokumentujemy to stosownymi fakturami).
3. Zakup i naprawę indywidualnego sprzętu, urządzeń i narzędzi technicznych, niezbędnych w rehabilitacji oraz ułatwiających wykonywanie czynności życiowych, stosownie do potrzeb wynikających z niepełnosprawności (z wyjątkiem sprzętu gospodarstwa domowego).
Jest to odliczenie, które zawsze wzbudza dużo emocji. Chodzi zaś o przedmioty, które mają realny wpływ na poprawę sytuacji osoby z niepełnosprawnością oraz nie są przedmiotami używanymi powszechnie (np. pościel czy poduszka ortopedyczna). Na przykład zakup faksu dla osoby niesłyszącej może być uzasadnionym wydatkiem, a dla osoby po amputacji ręki już nie (dokumentujemy fakturą).
4. Zakup wydawnictw i materiałów (pomocy) szkoleniowych, stosownie do potrzeb wynikających z niepełnosprawności.
Mogą to być opracowania lub poradniki na temat danego schorzenia, wydawnictwa audio zawierające poradniki i materiały szkoleniowe dla osób niewidzących i niedowidzących (zakupy dokumentujemy fakturami).
5. Odpłatność za pobyt na turnusie rehabilitacyjnym – udokumentowana stosowną fakturą wystawioną w ośrodku wpisanym na listę miejsc organizujących turnusy rehabilitacyjne. Rejestr ośrodków mogących organizować turnusy rehabilitacyjne znajdziemy na [stronie Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej](#).
Z odliczenia możemy skorzystać także wówczas, gdy w całości ponosimy koszty pobytu na turnusie (np. nie otrzymaliśmy na to dofinansowania z PFRON). Odliczenie to dotyczy tylko osoby z niepełnosprawnością. Jeśli na turnus jedziemy z opiekunem, nie możemy odliczyć kosztu jego pobytu na turnusie.
6. Odpłatność za pobyt na leczeniu w zakładzie lecznictwa uzdrowiskowego, za pobyt w zakładzie rehabilitacji leczniczej, zakładach opiekuńczo-leczniczych i pielęgnacyjno-opiekuńczych oraz odpłatność za zabiegi rehabilitacyjne (udokumentowana fakturą za pobyt w ośrodku, który może świadczyć usługi leczniczo-uzdrowiskowe).

7. Opłacenie przewodników osób niewidomych I lub II grupy inwalidztwa (UWAGA! - więcej w ramce na temat nazewnictwa stosowanego w przepisach podatkowych) oraz osób z niepełnosprawnością narządu ruchu, zaliczonych do I grupy inwalidztwa, w kwocie nieprzekraczającej w roku podatkowym 2280 zł. Jest to odliczenie ryczałtowe.
- Nie potrzeba do niego faktur, ale od 1 stycznia 2011 r. jesteśmy zobowiązani na prośbę urzędu skarbowego wskazać z imienia i nazwiska osoby, które opłacono w związku z pełnieniem przez nie funkcji przewodnika.
- Oznacza to, że wskazana osoba powinna w swoim PIT uwzględnić przekazane przez nas środki oraz odprowadzić od nich podatek (o ile jej dochody są większe niż kwota wolna od podatku).
8. Utrzymanie przez osoby niewidome i niedowidzące, zaliczone do I lub II grupy inwalidztwa, oraz osoby z niepełnosprawnością narządu ruchu, zaliczone do I grupy inwalidztwa, psa asystującego, o którym mowa w tzw. ustawie o rehabilitacji zawodowej, w kwocie nieprzekraczającej w roku podatkowym 2280 zł. Mowa nie o zwykłym psie domowym, ale psie, który przeszedł odpowiednie przeszkolenie i ma stosowny certyfikat (przepis obowiązuje od 1 stycznia 2011 r.). Rejestr podmiotów uprawnionych do wydawania certyfikatów potwierdzających status psa asystującego prowadzi pełnomocnik rządu ds. osób niepełnosprawnych (rejestr jest dostępny na [stronie MPiPS](#)).
9. Opiekę pielęgniarstwa w domu nad osobą z niepełnosprawnością w okresie przewlekłej choroby uniemożliwiającej poruszanie się oraz usługi opiekuńcze świadczone dla osób z niepełnosprawnością, zaliczonych do I grupy inwalidztwa (dokumenty potwierdzające wykonanie usługi przez firmę bądź osobę fizyczną).
10. Opłacenie tłumacza języka migowego (dokumenty potwierdzające wykonanie usługi przez firmę bądź osobę fizyczną).
11. Kolonie i obozy dla dzieci i młodzieży z niepełnosprawnością oraz dzieci osób z niepełnosprawnością, które nie ukończyły 25. roku życia (kwoty potwierdzone fakturą).
12. Leki - w wysokości stanowiącej różnicę pomiędzy faktycznie poniesionymi wydatkami w danym miesiącu a kwotą 100 zł, jeśli lekarz specjalista stwierdzi, że osoba z niepełnosprawnością powinna stosować określone leki - stale lub czasowo (wydatki dokumentujemy fakturami).
- Niezbędne jest posiadanie zaświadczenia wydanego przez lekarza specjalistę o konieczności przyjmowania leków w danym roku podatkowym. Trzeba zatem odpowiednio wcześniej zadbać o takie zaświadczenie lekarskie (dotyczące lekarstw, a nie np. suplementów diety). Nie ma ustalonego wzoru tego zaświadczenia.
13. Odpłatny, konieczny przewóz na niezbędne zabiegi leczniczo-rehabilitacyjne:
- a) osoby z niepełnosprawnością - karetką transportu sanitarnego, b) osoby z niepełnosprawnością, zaliczonej do I lub II grupy inwalidztwa, oraz dzieci niepełnosprawnych do lat 16 - również innymi środkami transportu niż wymienione w lit. a. Dokumentujemy to fakturami.
- Odliczyć można tylko kwotę za dojazd osoby z niepełnosprawnością. Jeśli ktoś jako opiekun towarzyszył tej osobie w przejeździe, nie można odliczyć kosztu jego przejazdu.
14. Używanie samochodu osobowego, stanowiącego własność (współwłasność) osoby z niepełnosprawnością, zaliczonej do I lub II grupy inwalidztwa, lub podatnika mającego na utrzymaniu osobę z niepełnosprawnością, zaliczoną do I lub II grupy inwalidztwa albo dzieci z niepełnosprawnością, które nie ukończyły 16. roku życia - dla potrzeb związanych z koniecznym przewozem na niezbędne zabiegi leczniczo-rehabilitacyjne, w wysokości nieprzekraczającej w roku podatkowym kwoty 2280 zł.
- Jest to odliczenie ryczałtowe, nie musimy przedstawiać faktur za paliwo. Natomiast od 1 stycznia 2011 r. musimy, na żądanie urzędu skarbowego, okazać dokument potwierdzający zlecenie i odbycie niezbędnych zabiegów leczniczo-rehabilitacyjnych. Wyjazdy turystyczno-rakreacyjne, przejazdy do pracy lub szkoły nie są zabiegami leczniczo-rehabilitacyjnymi, nawet jeśli faktycznie wpływają na zdrowie osoby niepełnosprawnej.
15. Odpłatne przejazdy środkami transportu publicznego związane z pobytem:
- na turnusie rehabilitacyjnym,
  - w zakładach, o których mowa w p. 6,
  - na koloniach i obozach dla dzieci i młodzieży, o których mowa w p. 11. Udokumentować wydatek możemy posiadaniem biletu na przejazd i potwierdzeniem pobytu.

Wydatki, o których mowa powyżej, podlegają odliczeniu od dochodu, jeśli nie zostały sfinansowane (dofinansowane) ze środków: Zakładowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, Zakładowego Funduszu Aktywności, Państwowego

Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych lub ze środków Narodowego Funduszu Zdrowia, Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych albo nie zostały zwrócone podatnikowi w jakiegokolwiek formie. Gdy wydatki były częściowo sfinansowane (dofinansowane) z tych funduszy, odliczeniu podlegają poniesione koszty.

ULGA REHABILITACYJNA nie przysługuje w związku z grupą inwalidzką (stopniem niepełnosprawności), ale z wydatkami ponoszonymi przez tę osobę lub osobę, na której utrzymaniu ona pozostaje. Prawidłowość skorzystania z ulgi może zostać sprawdzona przez urząd skarbowy, który ma na to 5 lat, licząc od końca roku, w którym wykazaliśmy ulgę w zeznaniu podatkowym.

- **ulgowa opłata za wyrobienie paszportu.**

Ulgową opłatę paszportową w wysokości 50 proc. stawki pobiera się m.in. od emerytów, rencistów, osób z niepełnosprawnością, a także współmałżonków tych osób, pozostających na ich wyłącznym utrzymaniu, osób przebywających w domach pomocy społecznej lub w zakładach opiekuńczych albo korzystających z pomocy społecznej w formie zasiłków stałych.

- **ulgowo bilety dla: osób z niepełnosprawnością i ich opiekunów, rencistów, emerytów, nauczycieli wszystkich typów szkół, studentów i uczniów.**

Wysokość ulgi nie została określona w rozporządzeniu, ustala ją dyrekcja danej placówki.

Aby skorzystać z ulgi, trzeba posiadać stosowną legitymację, w tym: inwalidy, osoby niepełnosprawnej lub rencisty.

Ulgą dotyczy wyłącznie państwowych placówek muzealnych.